

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliae Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

6. Quænam Ecclesia tribuat confugientibus Immunitatem? Et an Ecclesia non perfecte constructa, porticus Ecclesiae, scala ipsius, turris Cymbalorum, hortus, & similia, & omnis habitatio quoad totam ...
-

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76442](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76442)

De Immunit. Eccles. Resol. V. & VI. 5

Et an ad hoc non sufficiat sola cogitatio extrahendi, sed requiratur, quod sit deventum ad aliquem actum exterioriorem? Ex part. i. tract. i. Resol. 15.

Sup. hæc in fra ex doctrina Ref. 110. §. 1. ad lin. 1. lege verbi. Dando.

§. 1. **N**egativè respondet Gambac. lib. 8. cap. 13. putat enim, quod si aliquis attentaret extrahere per vim reum ab Ecclesia, & reverè non extraheret, non incurreret in pœnas huius Constitutionis: quia talis actus non fuit completus, sed attentatus.

2. Sed tales in excommunicationem Bullæ dicendum est, omnino incidere: & ita docent Peregrin. de immunit. Eccles. cap. 14. num. 7. & Marius Italia de immunit. Eccl. lib. 1. cap. 6. §. 2. num. 60. & patet ex verbis Bullæ, ibi: *Quicumque præter, aut contra huius nostræ Constitutionis tenorem attentare præsumperit, declaramus etiam.* Et gratis Gambacurta asserit, supradicta verba intelligenda esse de attentato cum effectu subsequuto. Vnde nostram sententiam docet etiam Farinac. in tract. de immunit. Eccles. cap. 20. num. 312. ex auctoritate leg. 2. Cod. de, his qui ad Ecclesiam confugerunt in illis verbis: *Si quisquam contra hanc legem venire tentaverit.* ex quibus manifestè apparet, quod sola attentatio ponitur. Et hoc ibidem notavit Gloss. in verb. tentaverit. & Megala in 3. part. lib. 4. cap. 2. quæst. 1. num. 30. in fine. Notandum est tamen cum Peregrin. & Farinac. non sufficere solam cogitationem extrahendi; sed requiritur, quod fuerit deventum ad aliquem actum exterioriorem; vt etiam notavit Ambrosin. tract. de immunit. cap. 15. num. 6. & alij.

anno 1619. quem postea sequuti sunt noster P. Megala in 3. part. lib. 4. c. 2. quæst. P. n. 34. Gratianus in disc. pr. tom. 3. c. 414. n. 12. Raynerus in catal. cens. c. 9. excomm. 31. Homobon. de exam. Eccles. p. 2. tract. 11. c. 12. quæst. 26. suppos. 3. Belletus in disc. cler. ut de favore Cleric. realis. §. 4. num. 39. Marius Antonius variar. resol. lib. 3. resol. 15. Zipæus in suo iure nono Canon. lib. 3. tit. de immunit. Eccl. num. 13. Bonacina de leg. disp. 3. quæst. 7. §. 6. n. 8. Riccius in praxi p. 2. resol. 333. num. 1. & tandem Graffius tom. 1. lib. 3. conf. unico, n. 29. in fine, de immunit. Eccl. cum aliis. Et respondent ad argumenta contraria. Ad primum asserunt decreta Clementis VII I I, loqui de Confessariis, qui prætextu facultatis absoluebant, & non de Episcopis: imò in illis decretis referuatur, & corroboratur potestas Episcoporum, ergo. Item in dictis decretis tollitur priuilegium absoluedi ab excommunicatione incurta propter percussione Clericis; & tamen Episcopi absoluunt à dicta excommunicatione: ergo patet, Clementem VII I I. in illis decretis non fuisse loquutum de Episcopis, sed de priuatis Sacerdotibus, vt dictum est, qui virtute priuilegiorum absoluebant. Ad secundum respondent, in Bulla Cœnæ solum excommunicari statuentes contra libertatem Ecclesiasticam; non verò omnes facientes contra Ecclesiasticam libertatem, & immunitatem. Et hæc circa præsentem Bullam satis dixisse sufficiat; monendo ministros laicalis iurisdictionis; vt in dubijs, semper pro Ecclesia teneant; præsertim, cum in aliquo speciali, & atroci casu, possint consulere Summum Pontificem, & reum ab ipso petere, quomodo factum est hîc Panotmi tempore Excellentissimi Martionis Hieracis Præsidis, & illustrissimi Hahedi Archiepiscopi.

Sup. hæc supra in Ref. §. Hocipsum

RESOL. V.

An iudices, vel alij contravenientes huic Constitutioni, sint ab Episcopo absoluedi: Vel talis excommunicatio sit Summo Pontifici reseruata?

Et an hæc excommunicatio referuatur in Bulla Cœnæ, vel solum excommunicentur statuentes aliquid contra libertatem Ecclesiasticam? Ex part. i. tract. i. Resol. 41.

Sup. hoc supra in Ref. §. Et tandem de seq.

§. 1. **E**ssè reseruata Summo Pontifici, docet Italia de immunit. Eccles. cap. 6. §. 2. nu. 3. Duard. in Bull. Cœn. lib. 2. can. 15. quæst. 16. num. 19. Farinac. de immunit. c. 20. num. 315. vbi acriter inuehitur contra aliter sentientes. Idem docet Filiucius tom. 1. tra. 15. cap. 6. n. 155. & nouissime post P. Peregrin. de immunit. cap. 15. num. 16. qui post multa sic asserit: [Pro conclusionis confirmatione addo, quod cum hoc dubium discuteretur in Prætorio Sacræ Pœnitentiariæ, fuit conclusum, censuras prædictas esse reseruatas Sedi Apostolicæ; nec posse Ordinarios regulariter ab illis absoluedi. Et factò verbo Summo Pontifici Paulo V. annuit. Ita mihi retulit Reuerendiss. Cocchina, Romanæ Rotæ Decanus, & ad præsens Regens Prætorij Sacræ Pœnitentiariæ.] Sic Peregrinus. Et ratio est: quia in quodam Decreto Clem. VII I I. edito anno 1601. & 1602. hæc censura Summo Pontifici reseruatur. Secundo, est etiam reseruata in Bulla Cœnæ, in qua reseruatur absolutio excommunicationis latæ contra violantes libertatem Ecclesiasticam.

2. Sed hæc opinio non obstante, contrarium sentiunt multi, & asserunt, posse Episcopos, supradictos criminofos absoluedi: quia talis censura non est Summo Pontifici reseruata. Et ita docet Barbof. de possef. Episcop. part. 3. alleg. 51. cas. 3. n. 72. cuius libet fuit impressus Romæ; & ita etiam docet Genuenfis c. 17. n. 4. in Romana impressione apud Mascardum

Tom. I. X.

RESOL. VI.

Quenam Ecclesia tribuat confugientibus Immunitatem.

Et an Ecclesia non perfecte constructa, porticus Ecclesie, scala ipsius, Turris cymbalorum, Hortus, & similia, & omnis habitatio quoad totam suam fabricam consuetam gaudeat Immunitate, quamvis sit polluta, vel interdicta, aut destructa, si ad sit spes reedificationis?

Et an domus Seminarij, Domus puellarum, & Orphanorum auctoritate Episcopi fundate, Domus Clericorum in communi videntium, & Oratoria Confraternitatum gaudeant supradicta Immunitate? Ex part. 6. tract. i. resol. 1.

§. 1. **S**arpus in dicto libro de iure Asylorum, cap. 4. fol. 39. sic ait: Ecclesie nomine statunt vnanimiter Doctores omnes Oratoria non comprehendendi, quanquam in eis aliquando res sacra fiat: vt ea, quæ in priuatorum domibus, & in Collegijs Laicorum, quas vulgò Confraternitates vocant, ædificantur. Neque omitti debet, immò attendenda cura animaduerti, quod Episcopus Couarruias lib. 2. var. c. 20. hæc de re disserit, hæc videlicet temporibus occurrendum maxime esse eorum temeritati, qui Ecclesiarum immunitate consili quodcumque delictum perpetrare audent. Et ob id, in quibusdam ciuitatibus nolunt Ecclesiastici Præsules quamcunque Ecclesiam ius immunitatis obtinere, sed eas tantummodo, quæ continuè temporibus sanctissimum Eucharistiæ Sacramentum habent. Ita ille.

2. Sed non est verum asserere ita absolute Oratoria Confraternitatum non gaudere immunitate: nam si sunt affixa alicui Ecclesie, vel Monasterio, immunitate

A 3

immunitate

immunitate gaudebunt. Ita Peregrinus de *immunit.* cap. 4. num. 68. Adde quod si auctoritate Episcopi creata sunt, sunt loca sacra & religiosa; & ideo Episcopus habet ius illa visitandi. Et quando dicta oratoria habent cymbalum super tectum, & publice pulsatur, est omnino presumendum auctoritate Episcopi esse creata; quia privatis oratoriis hæc publica cymbali pulsatio non conceditur; ergo gaudebunt immunitate. Vide cap. *presentibus*, de *privileg.* Sanchez de *Matrimonio*, lib. 9. *dispur.* 15. n. 39. Mascardum de *probation.* *conclus.* 869. num. 1. & 2. Decianum lib. 6. cap. 25. num. 16. & alios.

3. Ad id vero, quod Sarpus ex Couarruua asserit, illas Ecclesias debere privilegio immunitatis gaudere, quæ retinent sanctissimum Eucharistia Sacramentum; & ita observare aliquos Episcopos; assero hoc non esse verum; quia in cap. *Ecclesia*, de *immunitat.* *Eccles.* & in aliis textibus hoc non expostulatur. Et ratio concedendi hanc immunitatem non est continua Christi Sacramentalis presentia, sed quod talis locus destinatus sit auctoritate Episcopi ad divina ibi celebranda. Et ita docet Peregrinus de *immunitat.* cap. 4. nu. 1. Italia lib. 1. cap. 4. §. 3. num. 5. Farinacius cap. 17. cum. 254. Bonacina *dispur.* 3. *quest.* 7. *punct.* 4. num. 2. Cafferus Palaus tom. 2. *tract.* 11. *punct.* 6. num. 2. Et hanc sententiam Episcopos in fauorem Ecclesiarum sequi debere omnis recta ratio expostulat; nec aliter ab ipsis puto fieri posse: nam restringere immunitatem Ecclesiarum quoad delicta, & quoad loca, non ad ipsos, sed ad summum Pontificem spectat; unde consuetudinem, quam approbat Sarpus ex Couarruua, reprobat Gambacurta vir quidem doctus, sed parum favens immunitati Ecclesiarum lib. 3. cap. 4. & 5. ubi probat multitudinem Ecclesiarum non obesse Christianæ Reipublicæ ad impunitatem delictorum, & omnibus Ecclesiis hanc immunitatem competere docet.

4. Verum ad confirmationem supradictorum. Nota primò contra Ambrosium de *immunit.* cap. 10. n. 2. *vers.* quod præcipue, Decianum lib. 6. cap. 24. n. 24. Glossam in cap. *inter alia*, de *immunit.* *Eccles.* *vers.* celebratur, & ibi Zabarellam, & Butrium num. 2. & 3. & alios, ut Ecclesia gaudeat privilegio immunitatis, non egere, ut in ea divina celebrantur: sed eo ipso quod auctoritate Episcopi fuerit constructa, immunitate gaudebit, quia talis locus est religiosus, & divinis obsequiis dicatus: quod autem in ipso divina non celebrantur, est per accidens, & sufficit quod celebrari possit. Ita Ludovicus Correa in *Relect.* de *immunitat.* *part.* 2. num. 8. Peregrinus cap. 4. num. 7. Raphaël de la Torre tom. 2. in 1. 2. *quest.* 99. art. 3. *disp.* 7. gradu 8. Gernonius de *Sacrament.* lib. 3. cap. 16. num. 23. & seq. Bonacina *disp.* 3. *quest.* 7. *punct.* 4. num. 2. & Farinacius de *immunit.* cap. 17. num. 258. qui optimè num. 261. hanc opinionem extendit ad Ecclesiam non perfecte constructam: nam eo ipso quod auctoritate Episcopi cœpit constitui, dicitur locus divinis obsequiis dicatus, & immunitate gaudet. Nec admittenda est limitatio Italiae lib. 1. cap. 14. §. 3. num. 14. & seq. nempe hoc procedere quâdo Ecclesia continet & perseveranter constituitur; secus si constructio intermittatur: quia tunc, ait ipse, potius est locus desertus quam domus orationis. Sed optimè observat Farinacius de *immunitat.* cap. 17. num. 261. & Palaus tom. 2. *tractat.* 11. *dispur.* 1. *punct.* 6. num. 4. hanc rationem esse inefficacem; cum ob cessationem ab ædificio deputatio Ecclesiarum ad divina celebranda non tollatur.

5. Nota secundò, Ecclesiam pollutam & interdictam gaudere privilegio immunitatis: quia ratione pollutionis non auferitur sanctitas loci; & Eccle-

sia non perdit esse sacram ob interdictum: & sicut Clericus interdictus retinet sua privilegia, ergo à simili Ecclesia interdicta. Ita Suarez de *Relig.* tom. 21. lib. 3. cap. 9. num. 6. Azotius *part.* 2. lib. 9. cap. 8. *quest.* 4. Bonacina *dispur.* 3. *quest.* 7. *punct.* 4. num. 3. Ludovicus Correa in *Relect.* de *immunitat.* *part.* 2. num. 9. Panormitanus in cap. *Ecclesia*, num. 8. de *immunit.* Hostiensis in *summa*, tit. de *immunit.* §. in quantum, *vers.* sed num. quid hoc privilegium. Marcellus in l. unica, C. de *rapt. virg.* num. 116. Clarus in *pract.* lib. 5. *quest.* 30. num. 5. Farinacius cap. 57. num. 29. Tuschus *verb.* *Ecclesia*, *conclus.* 9. num. 9. Layman lib. 4. *tract.* 9. cap. 3. num. 2. Fagundez *part.* 2. lib. 4. cap. 4. num. 62. Raphaël de la Torre tom. 2. in 2. 2. *quest.* 99. art. 3. *dist.* 7. grad. 8. Villalobos in *summa*, tom. 2. *tract.* 30. *diff.* 5. num. 1. Unde ego puto non esse admittendam limitationem Deciani tom. 2. lib. 6. cap. 25. num. 20. asserentis hanc sententiam non procedere quoad homines de populo, propter quorum delictum interdicta fuit Ecclesia sed bene procedere quoad peregrinos. Sed tu contrarium absolute quoad omnes tene cum Peregrino de *immunit.* cap. 4. num. 14. qui citat Tuschum.

6. Nec obstat aduersus supradicta cap. *Ecclesia*, de *immunit.* *Eccles.* ubi dicitur: in qua divina officia celebrantur, sed in Ecclesia interdicta non possunt divina officia celebrari: ergo &c. Nam respondetur, quod ut Ecclesia gaudeat immunitate, non est opus, ut in ea divina officia celebrantur actu; sed sufficit esse locum ad hoc destinatum. Vide Italiam lib. 1. cap. 4. §. 3. num. 8. Peregrinum cap. 4. num. 15. Gambacurtam lib. 4. cap. 2. num. 6. & alios penes ipsos; & nos etiam supra probauimus.

7. Nota tertio, Aliquos docuisse Ecclesiam destructam non gaudere immunitate, quia Ecclesia destructa, si iterum reedificetur, de nouo censetur facta, iuxta textum sic intelligendum in l. si ita, §. *ut.* in *fin.* ff. de *legat.* 1. Ergo si de nouo erigitur, noua debet habere privilegia; ac subinde vetera euenerunt; & facit textus in l. si is qui quadragesima, §. *quedam*, ibi, qui & propria formam. ff. ad *leg. falcid.* Deinde non assignatur maior ratio, cur vasa sacra post fractionem amittant suam consecrationem, quam Ecclesia post destructionem. Et tandem si ab Altari lapis amoueat, iterum debet consecrari, ut docet cap. in cap. 1. de *consecrat.* *Eccles.* *vel Altar.* Ergo, &c. Et ita hanc sententiam, si Ecclesia ita corruat, ut in ea celebrari nequeat, tenet Ludovicus Correa in *Relect.* de *immunit.* *Eccles.* *part.* 2. num. 10.

8. Verum affirmatiua sententia ego adhæreo, quia Ecclesia diruta ratione loci, in quo ædificata erat, non desinit esse sacra, ut patet ex l. de *sacra*, ff. de *contrahend. empt.* & ex l. in tantum, §. *sacra*, in *fin.* ff. de *rer. diuis.* Quod tamen intellige, si auctoritate superioris destructa non sit, & si ad sit spes reedificationis! Et ita tenet Farinacius de *immunitate*, cap. 17. num. 260. Scortia in *Bull. Pontif. Epit.* 152. *theorem.* 385. Sanchez in *opusc.* tom. 1. lib. 6. cap. 1. *dub.* 7. num. 2. Ambrosius de *immunitate*, c. 10. num. 3. Palaus tom. 2. *tract.* 11. *disp.* 6. *punct.* 6. num. 7. Bonacina tom. 2. *disp.* 3. *quest.* 7. *punct.* 4. num. 4. Tuschus tom. 3. *litera E*, *conclus.* 9. n. 10. Italia de *immunit.* lib. 1. cap. 4. §. 3. n. 13. & alij, quos ad fatietatem adducit Carolus Maranta *part.* 2. *respons.* 35. num. 2. Unde ego. olim consului quosdam reos confugientes ad Ecclesiam dirutam, magna tamen deuotionis, & in qua ostia erant lignis, & aliquibus lapidibus penè clausa, gaudere eius immunitate: & adduxi pro mea sententia ut gratum Ministris Laicalibus, Petrum Gambacurtam de *immunit.* lib. 4. cap. 2. num. 11. Patet igitur ex supradictis contra Sarpum omnes Ecclesias modo supra explicato,

Sup. hoc infra in §. 1. post seq. huius Rel.

Sup hoc supra in §. Verum, ad huius Rel.

Sup. hoc infra in tom. 4. et. 52. Ref. 23. ante mediū Veri omnibus privilegiis & curiam in alia Rel. cius nota

Sup. hoc infra in Ref. 8. §. Nota c. iij.

plicatio, etiam quæ non retinent sanctissimum Eucharistia Sacramentum, gaudere Ecclesiarum immunitate.

Sup. hoc infra in Ref. 8. Et hæc ad medium, & in Resol. 10.

9. Sed quæro hinc obiter, An Porticus Ecclesie gaudeat eius immunitate? & videtur negativè respondendum: quia illud quod Ecclesie conceditur, non est in porticu concessum, quemadmodum etiam illud, quod in Ecclesia prohibetur, in porticu admittitur, iuxta textum in *cap. 1. de Decimis, & ibi Abbas num. 4.* Facit etiam, quod appellatione domus porticus non contineatur, ut tradit Bartolus in *l. cetera; § hoc Senatus ff. de legat. 1. num. 1.*

Sup. hoc infra in Ref. 7. &c.

10. Sed his non obstantibus contrarium tenendum est ex textu expresso in *cap. si quis contumax 17. quest. 4. ibi, vel de porticibus Ecclesie;* & ita tenent communiter Doctores, qui hoc privilegium etiam extendunt ad scalas ipsius Ecclesie, ut probat Speirellus *decis. 60. n. 14.* & alij plures penes ipsum; & me citato Nouarius in *summa Bullar. tit. de immunit. num. 56.* Unde ut vno me expediam verbo, non solum Ecclesia gaudet hoc privilegio, quoad eius ambitum internum, sed etiam quoad totam suam fabricam, vel habitationem coniunctam, ut Turres cymbalorum, claustrum, hortos & similia.

Sup. hoc infra in Ref. 22. § vi. signatur ad medium.

11. Nec obstat dicere, quod sanguinis, vel seminis effusio supradicta loca non contaminat: quia ad effectum pollutionis, cum sit pœnalis, solus internus ambitus Ecclesie spectandus est: secus quoad privilegium immunitatis, quod est favorabile, & idè late interpretandum per Doctores, quos citat & sequitur Decianus *lib. 3. consil. 70. n. 19. & 22. Speirellus decis. 63. num. 10. & plures alij.*

Pro domo Seminarij magis late infra in Ref. fol. 22 § 1. paulo post initium.

12. Et tandem nota, Domus Seminarij, Domus Puellarum, vel Orphanorum auctoritate Episcopi fundatas; Domus Clericorum in comuni viciuntium, ut sunt Religiosissimi Patres Oratorij D. Philippi Nerij gaudere etiam hac immunitate.

RESOL. VII.

An fines Ecclesie per aliquem circuitum gaudeant immunitate?

Et an domus Clericorum iuncta Ecclesie, vel intra triginta, vel quadraginta passus constructa, gaudeat Immunitate?

Et an domus Ecclesie intra eius confines existens non obstante, quod sit laicis locata, gaudeat immunitate?

Et quod si concessa sit tamen laicis in Emphyteusim, an gaudeat dicta immunitate. Ex part. 6. tract. 1. Resol. 2.

§. 1. Sic responderet Sarpus *cap. 4. fol. 39.* De situ, qui adhaeret Ecclesie quadraginta aut triginta passuum spatio, eiusdem immunitatem Ecclesie iis, quæ sunt intra civitatis, vel Castrorum mœnia, haud convenire certissimum est. Hac enim de re Canon expressè statuit, & Doctores consentientes loquuntur, nec vlla potest exoriri dubitatio: immò verò non desunt, qui id etiam extra Vrbes omninò negent, cum dicunt eiusmodi ius vel nunquam vsu obtinuisse, vel certè consuetudini ei, quæ fuit, derogatum esse. Causa verò cur in civitate concludant omnes spatium illud nullam prorsus habere immunitatem, licet aliquis existimet ob iustitiam fieri, cum tot in civitatibus Ecclesie, adeoque frequentes, ut vniuersa civitas immunis esset, iustitiæque vis ipsa irrita, longè tamen alia videtur extitisse nonnullis, qui affirmant tam fuisse causam, quòd cum alio Canone statutum sit, ut qui sacro in loco peccat,

etiam sacri cuiuslibet loci impunitè defendere se non possit: idèoque si quadraginta passuum spatium sacrum esset, qui facinus aliquod in eo perpetrarent, iidem nullibi ob Ecclesiarum frequentiam sese immunitate tueri possent. Sed quæcumque ea fuerit causa, parvi refert; cum illud exploratum omninò sit in civitatibus & Castris nullam huiusmodi spatii concedi immunitatem. Ita Sarpus.

2. Sed hæc opinio de iure non est admittenda, cum sit contra sacros Canones: nam *cap. sicut antiquitus 17. quest. 4. & cap. definitur, & cap. quisquis 17. quest. 4.* indistinctè loquuntur de Ecclesiis; & dum lex non distinguit, nec nos distinguere debemus, ex *l. de pretio, ff. de publico in rem act. & l. Præses, ff. de offic. Præsid.* Deinde supradicti Canones asserunt non solum Ecclesiam matricem, sed etiam alias Ecclesias non matrices gaudere hac immunitate passuum: sed Ecclesia Matrix semper est intra muros & parietes civitatis, vel Terræ: ergo dum eadem iura loquuntur de vtriusque Ecclesie, & Ecclesia Matrix semper sit intra muros civitatis, sequitur quòd intelligant etiam de aliis Ecclesiis non matrixibus, quæ sunt intra muros civitatis, & tantò magis, quia ut dictum est, nullam mentionem faciunt de muris & parietibus. Et ita hanc sententiam prorsus tenendam esse docet Peregrinus de *immunit. cap. 4. num. 33.* Qui tamen optime addit hanc sententiam limitandam esse in Ecclesiis, quæ sunt intra ambitum murorum Castellii, in quo propter loci angustiam non potest dicta opinio servari: ut habetur in *cap. quisquis inuenitus 17. quest. 4.* quod etiam cum pluribus Doctoribus observat Farinacius de *immunit. cap. 17. num. 290.* Non est igitur de iure verum id, quod tanquam certum supponit Sarpus, hæc immunitate triginta passuum non gaudere Ecclesias intra muros civitatis constructas: quod etiam præter Peregrinum refellit Farinacius in *praxi, quest. 28. num. 12.* Ambrosinus de *immunitate, cap. 10. num. 4.* & Doctores communiter. Et Marius Italia *lib. 1. cap. 4. §. 6. num. 3.* dicit sonuisse, qui docuerunt Ecclesias constructas intra muros civitatis non gaudere passuum immunitate, & *num. 15.* asserit talem opinionem, quam immeritò Sarpus tanquam certam & communem supponit; esse ridiculosam & fabulosam.

3. Sed videamus modò, An sit verum id, quod pro certo asserit Sarpus, saltem ratione consuetudinis, Ecclesias amplius non gaudere dicta triginta passuum immunitate. Et affirmativam sententiam ex multis tenet Villalobos in *summa, tom. 2. tract. 39. difficult. 5. num. 3.* vbi sic asserit. [Hæc de advertit que segun derecho esta concedida esta inmunidad no solo a las Yglesias Matrix, y treinta passos al derredor de las demas, Mas; dize Covarruvias, que ya por la costumbre ha cassado esto quanto a las Yglesias, que estan edificadas en las Ciudades. Julio Claro da la razon, porque antiguamente avia pocas Yglesias, y el dia de oy en cada calle ay su Yglesia, y assi no ay donde poder prender a los delinquentes; que a penas ay lugar que no este dentro de los treinta passos. Però si en alguna parte no se hallasse esta costumbre, devese guardar el derecho.] Ita ille, qui licet faciat pro Sarpo quoad consuetudinem: tamen docet apertissimè contra illum de iure communi Ecclesias non solum extra civitates, sed etiam intra gaudere triginta passuum immunitate: quod ipse Sarpus tam petulanter negavit. Verùm dictam opinionem Villalobos quoad consuetudinem sequitur etiam Vulpellus *consil. 230. num. 4.* Nanarrus in *Manuali, cap. 25. num. 18.* Fagundez *part. 2. lib. 4. cap. 4. num. 61.* Ambrosinus de *immunit. cap. 10. num. 4.* Clarus Palauus *tom. 2. tract. 11. disp. unica, punct. 6. n. 15.*